

Tlačový materiál k akčnej čiernej komédii Invalid

INVALID

**ČIERNÁ
KOMÉDIA O
KOLOSÁLNEJ
POMSTE**

**V KINÁCH
OD
9.2.**

**GREGOR
& HOLOŠKA
& ZDENĚK
GODLA**

**RYTMUS
SPIRIT
GOGO
VEC**

TEXTO FILM FINANCNE PODPORIL

sf AUDIO VIZUÁLNY FOND

AZY Production

homedia

rtv: REGIONÁLNA TV SLOVENSKA

CinemArt

AZYL UVÁDZA FILM JONÁŠA KARÁSKA · HRAJÚ: GREGOR HOLOŠKA, ZDENĚK GODLA, HELENA KRAJČIOVÁ, SANDRA LASOKOVÁ, OLGA BELEŠOVÁ, IVO GOGÁL, DANIEL FISCHER, RYTMUS, SÁVA POPOVIČ, SVÄTO MALACHOVSKÝ, MAJK SPIRIT, JEVGENIJ LIBEŽŇUK, KLÁRA MELÍŠKOVÁ, MARTIN ŠALACHA, PETER ŠIMUN, VLADIMÍR ZBOROŇ, VEC, DANIELA GUDAROVÁ, DENISA JUHOŠ, TADEÁŠ BOLO, FABIAN & JOZEF SLĚZ, GOGO VEDÚCA VÝROBY: OLGA HROMKOVIČOVÁ · VYKONNÍ PRODUCENTI: NATAŠA ĐURIČOVÁ A FILIP ČERMÁK · KOSTÝMY: ZUZANA KREJZKOVÁ · MASKY: ADA ŠTRBOVÁ · ARCHITEKT: PAVOL ANDRAŠKO
HUDBA: MATÚŠ ŠIROKÝ & MARCEL BUNTAJ · ZVUK: VIKTOR KRIVOSUDSKÝ · STRIH: MATEJ BENEŠ · KAMERA: TOMÁŠ JURÍČEK · KOPRODUCENTI: MAYO HURAJT, ZUZANA BALKOOVÁ, MAREK GREŠKO, ALEŠ DANIELIS · PRODUCENTI: MAROŠ HEČKO A PETER VEVERKA · SCENÁR: TOMÁŠ DUŠIČKA · RÉŽIA: JONÁŠ KARÁSEK

MEDIÁLNI PARTNERI: KINOSlovensko, EMEFKA, ZOMRI, lurity, refresher, fun radio, WEBMAGAZÍN, webnoviny PARTNER: TRNAVA, SLOVENSKE NÁRODNE MUZEUM

V kinách od 9. februára.

Invalid

AZYL Production, RTVS, CinemArt SK, Homemedia

Réžia: Jonáš Karásek

Scenár: Tomáš Dušička

Kamera: Tomáš Juríček

Hrajú: Zdeněk Godla, Gregor Hološka, Daniel Fischer, Ivo Gogál, Oľga Belešová, Sväto Malachovský, Sáva Popovič, Helena Krajčiová, Sandra Lasoková, Klára Melišková, Jevgenij Libezňuk, Martin Šalacha, Peter Šimun, Patrik Rytmus Vrbovský, Michal Dušička (Majk Spirit), Daniel GoGo Štrauch a ďalší...

Producenti: Maroš Hečko a Peter Veverka

Koproducenti: Zuzana Balkoová, Mayo Hurajt, Marek Greško, Aleš Danielis

Hudba: Marcel Buntaj, Matúš Široký

Zvuk: Viktor Krivosudský

Strih: Matej Beneš

Pomocný režisér: Richard Raiman

Film podporil: Audiovizuálny fond Slovenska

Distribútor: CinemartSK

Premiéra: 9. 2. 2023

Žáner: čierna, akčná komédia

Jazyk originálu: slovenčina

Stopáž: 100 min.

Formát: 4K, DCP / 1,85:1 / Farba / 5.1

Prístupnosť: nevhodné pre vekovú kategóriu maloletých do 15 rokov.

Film o kolosálnej pomste!

Alebo príbeh o nepravdepodobnom akčnom hrdinovi a jeho snahe získať späť lásku svojej rodiny.

Stručná synopsa:

Laco Hunder (Gregor Hološka) pracuje ako údržbár v múzeu, má rád svoj pokoj a ak mu nie je dopriaty, začína sa prejavovať jeho výbušná povaha. Preto niet divu, že jedného dňa vyhodí z okna milovanú vežu svojho dospievajúceho syna (Tadeáš Bolo). Syn utečie z domu a Lacova manželka Zdena (Helena Krajčiová) sa zaprisahá, že s ním už nikdy nebude hovoriť, pokiaľ sa syn nevráti.

Laco sa zúfalo pokúša o nápravu svojej chyby, pričom je presvedčený, že sa jedná len o synovu vežu. Nájde inzerát na novú, ale jeho snaha stroskotá, keď ho skupina malomestských mafiánov vyláka z mesta, okradne a zbije na smrť. Zhodou okolností (alebo vedený Bohom, ako si rád myslí) róm Gabo (Zdeněk Godla) zachráni Laca, ktorého mafiáni nechali zomrieť na dne tmavej stoky.

Lacov život je v troskách. Nikto mu neverí. Jeho rodina, spolupracovníci a dokonca aj polícia si myslia, že do kanála spadol, lebo bol jednoducho opitý. Inšpirovaný westernom sa Laco rozhodne vziať právo do vlastných, údržbárskych - rúk. A hoci pomsta je sladká a robí Lacovi dobre, skutočné víťazstvo získa až keď si uvedomí, že tým najdôležitejším sú jeho manželka, syn a nový priateľ Gabo.

TVORCOVIA

Tomáš Dušička, námet a scenár

Tomáš je mladý slovenský scenárista, ktorý má bohaté skúsenosti s písaním scenárov k televíznym seriálom a projektom. Je autorom scenárov napríklad k seriálom Horná Dolná a Svätý Max a k projektom Športovec roka 2019, Slnko v sieti 2019, Slovenský panteón: Milan Rastislav Štefánik, Zem spieva či 17. ročníku ankety OTO. Vyskúšal si aj stoličku režiséra, a to v rámci relácií Slovenský panteón a ŠTB: PRÍSNE TAJNÉ. V jeho kinematografickej tvorbe je Invalid po komédii Vianočné želanie druhým scenár celovečerného filmu.

Kde vznikol nápad na scenár Invalid?

Nápad na scenár Invalid vznikol počas jedného z mnohých rozhovorov s mojou drahou manželkou Vandou. V tom čase mi v hlave rezonovali dva skutočné príbehy, ktoré som si vypočul o mafiánskych praktikách z 90. rokov. Ten prvý bol o mužovi, ktorý si chcel kúpiť drahé rádio na inzerát. Avšak domov sa už nikdy nevrátil. Nakoniec sa ukázalo, že padol do rúk nesprávnym ľuďom a tí ho zavraždili. Druhý príbeh bol o mužovi, ktorý spadol do kanála, z ktorého niekto ukradol poklop. Strávil tam dva dni, kým ho niekto našiel a po tomto zranení mu zostali trvalé následky. Oba príbehy sú tragické a smutné a možno aj preto som sa s nimi nejako vnútorne nevedel zmieriť. Pritom jeden z dôvodov, pre ktoré som vlastne ešte ako malý chlapec začal písať vlastné príbehy bol, že som sa vždy hneval, keď sa hrdinovi kníh, ktoré som čítal, diala krivda. Takže som pri týchto príbehoch premýšľal nad tým, ako by sa vyvíjali, keby som do nich mohol zasiahnuť. Nie veľmi – aby som nezničil celý príbeh, ale tak, aby osud hrdinov nebol taký tragický. Ak by napríklad okradnutý muž prežil. Chcel by sa pomstiť? Veľmi rýchlo som si ale uvedomil, že by išlo o ťažký, depresívny príbeh. A tie ja naozaj nemám veľmi v láske. Môj mozog na veciach vždy skôr hľadá to vtipné a aj preto som veľmi rýchlo začal tento príbeh smerovať do žánru komédie. V hlave mi naskočil obraz muža na invalidnom vozíku, vyzbrojeného strelnými zbraňami. Potom útek na vozíku pred políciou, absurdné hlášky a uletené situácie. A začal som si skladať príbeh. A keď som si skúšobne spísal kosť, zistil som, že v podstate mám všetko čo potrebujem. Tak som sa na šesť dní zatvoril vo svojom byte a vznikol prvý scenár „Invalid“.

Ide o váš druhý scenár k filmu. S akými pocitmi vznikal?

Technicky ide asi o môj desiaty scenár k filmu. A bolo by ich viac, ak by som počítal tie nedokončené. Ale ak hovoríme o scenároch k celovečerným filmom, ktoré uzreli svetlo sveta v audiovizuálnej podobe, tak máte pravdu. Prvým bola vianočná rozprávka Vianočné želanie a tým druhým je Invalid. Tretím je v tomto prípade Konečne máme republiku, ktorý je momentálne v produkcii. Na tom sme scenáristicky spolupracovali s Marošom Hečkom. A práve Maroš Hečko vlastne stál aj pri zrode Invalida. Ako hudobný dramaturg totiž spolupracoval na relácii, pre ktorú som písal scenáre. A počas našej spolupráce sme sa rozprávali o všetkom možnom – a, samozrejme, aj o scenároch. Spomenul som, že som pred pár týždňami dopísal scenár a námet Maroša zaujal. Poprosil ma, aby som mu ho poslal a do pár dní sa mi ozval naspäť s tým, že ho chce natočiť. Výrazne mi pomohol s dramaturgiou a vybrúsením – a urobil obrovský kus producentskej práce. Ja sám som neveril, že takýto film môže na Slovensku vzniknúť. Ale keď som videl, aké nadšenie sprevádza prakticky každú fázu práce na tomto filme, začínal som tušiť, že by z toho mohlo byť niečo veľmi pekné. Trvalo síce ešte asi rok a pol, kým sme scenár dostali do finálnej podoby, ale verím, že tá práca stála za to a Invalid je teraz v najlepšej forme.

V čom je iné písať scenár k filmu ak seriálu? Čo je vám bližšie?

Písanie scenárov k filmom a seriálom je do istej miery veľmi podobné. Potrebujete príbeh začať, rozvinúť a dokončiť. V seriáloch máte ale veľkú výhodu v tom, že máte oveľa väčší priestor, na

ktorom môžete rozvíjať postavy a príbehy. Neviem povedať, čo mi je bližšie. Myslím, že niektoré príbehy jednoducho potrebujú viac priestoru a je vhodnejšie, aby boli spracované do seriálovej podoby. Iné príbehy zase lepšie fungujú ako film. Obe formy sú obrovskou výzvou a vyžadujú si isté remeselné majstrovstvo, aby boli urobené dobre. To sa však najlepšie získava práve praxou. Preto sa vlastne snažím písať vždy, keď mám príležitosť a nemusí to končiť produkciou filmu.

Stretávate sa vy osobne v živote s podobne absurdnými situáciami, ako sú tie, ktoré ste vykreslili vo vašom filme?

Myslím, že s takými situáciami sa stretáva asi každý z nás. Teraz nemyslím invalida unikajúceho polícii na motorizovanom vozíčku, ale také tie bežnejšie absurdné situácie. Keď ľudia robia veci, ktoré si nevieme vysvetliť alebo keď úrady nefungujú tak, ako by mali. Ľudia so zdravotným hendikepom si takýchto situácií často „užijú“ oveľa viac – a aj to sme sa snažili opísať v našom filme. Celkovo by som asi bol rád, ak by Invalid nebol vnímaný „len“ ako obyčajná komédia. Tajne dúfam, že trochu otvorí debaty o mieste ľudí s fyzickým hendikepom v našej spoločnosti. Aj včera som si prečítal absurdný príbeh zo života ženy na vozíčku, ktorú v Slovenskej filharmónii doslova vyhostili do zadného rohu miestnosti aj s manželom, aby náhodou nezavadzala. Na takom mieste by človek čakal iný prístup k zraniteľnejším členom našej spoločnosti, ale asi je to len odrazom celkového stavu na Slovensku.

Scenár má skvele autentické dialógy a repliky v záhoráčtine, niekto vám pomáhal s dialógmi, aby pôsobili čo najautentickejšie?

Dialógy k filmu vznikali až na samotnom konci práce na scenári. Najprv sme museli mať uzavretý príbeh a až potom sme sa pustili do úpravy dialógov do ich finálnej podoby. Takéto dialógy sa, samozrejme, veľmi ťažko dávajú na papier – a aj keby boli napísané, asi by z úst hercov nevznikli prirodzene, ak by boli len „naučené“. Takže pred dokončením scenára sme zorganizovali stretnutie s hlavnými predstaviteľmi – Gregorom Hološkom a Zdeňkom Godlom – pri ktorom si spoločne prešli celý scenár a „prerozprávali“ celý scenár vlastným jazykom. Keď im nejaká replika nesadla do úst, povedali mi, ako by to podľa nich mohlo znieť a ja som sa to snažil čo najlepšie zachytiť. Druhá vec je potom režisérsky vklad. A v tomto prípade sa Jonáš Karásek rozhodol dať hercom čo najväčšiu voľnosť pri práci s jazykom – a myslím si, že to bolo správne rozhodnutie. Kľúčovým partnerom pri tvorbe autentických dialógov bol aj majster reči ulice Partik Rytmus Vrbovský.

Písali ste scenár pre konkrétnych hercov alebo tí boli dosadení až postupne?

Scenár bol napísaný ešte predtým, ako som čo i len tušil, že raz uzrie svetlo sveta vo filmovej podobe. Gregora Hološku som vtedy napríklad nepoznal. A možno je to dobre. Pretože Gregor je neuveriteľne sympatický a milý človek – a bolo by náročné písať pre neho dialógy ako pre cholerického šialenca, ktorý terorizuje vlastnú rodinu a prakticky celý panelák. Scenár teda pôvodne vznikol bez konkrétnej hereckej predstavy. Dialógy sa riešili až v úplnom závere a to už sme vedeli, „s kým máme čo dočinenia“. Takže tam sme mohli akcie a dialógy upravovať pre konkrétnych hercov.

Prečo by mali diváci ísť do kina na film Invalid?

Pretože je načase, aby sme sa aj na Slovensku na filmoch zabávali. Česi to pochopili už dávno, že sa ľudia chcú v kinách aj smiať. A vôbec nevadí, ak film spracováva ťažkú tému. Aj taká sa dá podať s humorom a ľahkosťou. Myslím si, že Invalid je naozaj výnimočný film, najmä vďaka ľuďom, ktorí na ňom pracovali. Každý jeden člen štábu bol naozaj nadšený a pracoval s veľkým zánietením. Na výslednom produkte je to vidieť a verím, že to ocenia aj diváci. A ak Vám to nestačí – v ktorom inom filme uvidíte naraz Majka Spirita, Rytmusa, Goga a Veca? :)

Jonáš Karásek, režisér

Režisér, grafický designer a art director. Narodil sa a žije v Bratislave. Po štúdiu úžitkového výtvarníctva vyštudoval VŠVU, oddelenie priemyselného designu. Ako grafický designer a art director pôsobil v reklamných spoločnostiach vo Viedni (Chocolate Multimedia Production), v Sydney (McMann&Tate) a v Bratislave (Wiktor Leo Burnett).

Momentálne pracuje ako režisér a kreatívny riaditeľ štúdia GunPowder. Je tvorcom desiatok oceňovaných reklám, ktorým prepožičal svoj osobitý štýl založený na prítlačivom vizuáli a dynamickom filmovom strihu. Spolupracoval so značkami ako OMV, Galéria Belveder, Marlboro, RedBull, Johnnie Walker, Orange, Alfa Romeo, Dobrý anjel či Viva Musica Festival.

Je víťazom súťaže Áčko za najlepší videoklip (pre Janu Kirschner), finalistom súťaže Billboard roka a The Global Awards New York 08, držiteľom ceny Filip – Ocenenie za osobný prínos do slovenskej kreativity a víťazom mnohých Zlatých klincov za najlepšíu slovenskú reklamu roka. Popri tom je tvorcom videoklipov a krátkych hraných filmov. Film Kandidát je jeho režijným celovečerným hraným debutom, zároveň

"zrežíroval" aj videoklip k titulnej filmovej skladbe od Veca.

Čo sa vám na scenári hned' páčilo?

Na pôvodnom scenári sa mi páčila najmä hlavná postava Laca, a jeho nezládateľný hnev, ktorý mu nakoniec privodil aj to, že skončil na vozíku. Tam však náš príbeh len začína... :)

Ako prebiehal výber hercov do filmu?

Výber hercov prebiehal štandardne, klasickým hereckým kastingom. Niektorých hercov sme však mali vytipovaných už dopredu, ako napríklad Gregora Hološku na hlavnú postavu Laca, iných sme vybrali z početného kastingu. Obrovskú radosť mám z výberu českého herca-neherca Zdeňka Godlu, ktorý stvárňuje druhú najpodstatnejšiu postavu príbehu, róma Gaba. Počas castingu sme prišli na to, že Zdeněk má slovenských predkov a slovenčinu napriek tomu, že ju už aktívne nepoužíva, ovláda perfektne. Myslím, že by to mohlo byť príjemné prekvapenie hlavne pre českého diváka.

Aké bolo nakrúcanie?

Nakrúcanie bolo pomerne náročné. Mali sme množstvo komplikovaných záberov, streľbu, výbuchy akčné scény... a na druhej strane malý počet nakrúpacích dní, len 24. Takže sme sa stále veľmi ponáhľali.

Boli nakrúpacie dni, ktoré pre vás boli obzvlášť náročné?

Veľmi náročné boli scény v rómskej osade, kde sme mali taktiež dosť akcie, zároveň aj množstvo nechceného komparzu. Doslovne nás očumovali z každej strany. :)

Akí sú raperi Rytmus, Vec, Majk Spirit herci, zvládli tuto profesiu bez problémov?

Vec a Majk Spirit nemali príliš ťažké úlohy takže to bolo jednoduché. Rytmus dostal v našom filme viac priestoru a zvládol to podľa mňa perfektne, divákovi sa bude jeho postava určite páčiť. To, ako vo filme skončí, zas možno poteší množstvo jeho neprajníkov. :)

Je vám blízka téma snímky Invalid? Čím?

Dôležitou témou v našom filme je kvalita medziľudských vzťahov a fungovanie v rodine, čo rieši, myslím, každý z nás. Ja momentálne nemám úplne jednoduchú rodinnú situáciu, takže zažívam v niečom podobne trápenie ako náš hlavný hrdina.

Mali ste nejaké filmové inšpiračné vzory pre Invalida?

V prezentáciách a dokumentoch, ktoré som musel vytvárať pri zháňaní financií na film, som uvádzal ako inšpiračné vzory režisérov Emira Kusturicu a Jean-Pierre Jeuneta. Kusturicu pre jeho živelnosť a Jeuneta pre jeho vizualitu a prácu s kompozíciou obrazu. Sľuboval som fúziu ich dvoch, tak diváci môžu sami posúdiť, či sa to naozaj podarilo.

Prečo by mali prísť diváci na film Invalid do kina?

Napriek tomu, že vo filme otvárame niekoľko vážnych tém, robíme to, myslím si, s humorom. Niekedy až nekorektným, na hrane, čo by divákov mohlo baviť.

Maroš Hečko a Peter Veverka, producenti

Maroš Hečko je slovenský scenárista a producent. Je absolventom Filmovej a televíznej fakulty VŠMU. Spolu so Štefanom Semjanom napísal v roku 1993 scenár celovečerného hraného filmu *Na krásnom modrom Dunaji*. Je zakladateľom virtuálneho priestoru *Bizarrepublic* a audiovizuálneho servera *Azyl*. Od roku 1998 bol spevákom skupiny *Free Faces*. S

Bezmocnou hŕstkou a od roku 2002 so skupinou *Home Made Mutant* vydal spolu 11 albumov.

V roku 1996 vydal spolu s Marekom Ormandíkom knihu *"Teplo, ktoré nemám rád"*, za ktorú obdržali ocenenie *Kniha roka*. Táto poviedka bola v roku 2007 nakrútená režisérom Danielom Rihákom. V roku 2005 vyšla kniha jeho poézie *"Pitbull Report"*. V roku 2007 dokončil scenár stredometrážneho filmu *SMOG*, ktorý mal premiéru 1. marca 2008. Film reflektuje 24 hodín zo života muzikanta, keď bežný, šedivo vyzerajúci deň sa nestane výnimočným ani preto, že muzikant v tento dátum oslavuje narodeniny. V roku 2012 mu vyšiel spolu s Michalom Havranom román *Kandidát – Denníky z odpočívania*, ktorý bol následne pre veľký úspech aj natočený. Ako producent pripravil poviedkový film *Strach*, snímky *Kandidát*, *Égalité*, *Onemanshow* a aktuálne predstavovanú komédiu *Invalid*.

Peter Veverka začal svoje pôsobenie vo filmovom priemysle ako pomocný režisér v roku 1991, počas magisterského štúdia na VŠMU. Pri prácach na reklamách, TV projektoch a celovečerných filmoch prešiel najrôznejšími produkčnými profesiami. Vyprodukoval tiež množstvo krátkych filmov, z ktorých dva boli nominované na tzv. "študentského Oscara". V roku 1998 sa presťahoval do Los Angeles (USA), kde vyštudoval postgraduálne štúdium na AFI - Americkom filmovom inštitúte - odbor *Creative Producing* pod vedením *Debry Hill* a *Franka Piersona*.

Po ukončení štúdia sa venoval dramaturgii a vývoju scenárov. Pracoval ako asistent režiséra *Johna Moora* na filme *Flight of the Phoenix*. Následne spolupracoval so spoločnosťou *Point Road* vo funkcii *Development*

Executive / Producent - pod exkluzívnou zmluvou so studiom *20th Century Fox* - kde vyprodukoval filmy *The Omen*, *Max Payne* a *A good day to die hard*. Nezávisle vyprodukoval celovečerný film *I.T.* a nedávno dokončenú nemecko-americkú koprodukciiu *One of these days*. Peter sa okrem vývoja a produkciu nových amerických projektov venuje spolupráci so slovenskými a českými autormi. Výsledkom jeho spolupráce s produkciou *AZYL* je film *Jonáša Karáska Amnestie*, film *Davida Onříčka Zátopek*, film *Beáty Parkanovej*

Slovo, dokumentárny celovečerný film Soni Lutherovej Šťastný človek, ktorý je v postprodukcii, a čerstvo dokončená komédia Jonáša Karáska Invalid.

Peter: My komédiu milujeme. Je to číry žáner.

A pri koreni každej dobrej komédie je hnev. Hnev idealistického protagonistu, ktorý chce, aby bol svet okolo neho perfektný, alebo aspoň oveľa lepší ako je. Keď je protagonista konfrontovaný s realitou (viete, o čom hovoríme), reaguje s hnevom a následne útočí, pričom apeluje na náš intelekt, žiada, aby sme sa zamysleli, zavrhli falošnosť, hlúposť, lakomosť, nenásytnosť a slepú hlúposť ľudstva.

Ako sa zháňajú financie na čiernu komédiu akou je Invalid na Slovensku?

Maroš: Peniaze na film sa zháňajú na Slovensku vo všeobecnosti ťažko. Obmedzený je počet možností, kam môžete priniesť scenár, aj finančné balíky. Napríklad, film s rozpočtom nad 1 mil eur ťažko zrealizujete bez koprodukčných partnerov.

Peter: Okrem dôvery AVF sme našli koproducenta v RTVS, kde v tom čase šéf Jaroslav Rezník aktívne hľadal film v komediálnom žánri. Tieto dva zdroje sa stali piliermi nášho financovania. Musím ale povedať, že rovnako dôležité boli aj filmárske schopnosti tímu, ktorý Maroš postavil. Od Jonáša, ktorý zázračne dokázal film zrealizovať v rámci obmedzeného rozpočtu, s podporou svojho spoľahlivého kameramana Tomáša Juríčka, detailného plánovania a realizácie pomocného režiséra Richarda Raimana a výkonných producentov Filipa Čermáka a Nataši Ďuričovej. V postprodukcii bola naším partnerom spoločnosť HOMEMEDIA a koproducent Mayo Hurajt. V skutočnosti sú však cele záverečné titulky filmu naším dlhým zoznamom vďaka za to, že sme tento film dokázali zrealizovať - napriek nedostatku financií.

Čo bolo hlavnou motiváciou že ste sa rozhodli produkovať film Invalid?

Maroš: Cestovali sme s Tomášom Dušičkom z Košíc z jednej výroby a vyzprával mi námet Invalida. Páčil sa mi. Scenár som poslal do Los Angeles Petrovi Veverkovi a keďže ho nadchol, pustili sme sa naplno do toho.

Peter: 90. roky boli v mojom hľadáči odjakživa. Mal som známych, ktorých vtedajšie všadeprítomné násilie pripravilo o život. Zo Slovenska som odišiel v roku 1998, keď na cestách vybuchovali autá a po uliciach sa potulovali bandy bezkrých mafiánov. Jeden z mojich projektov sa rozpadol, lebo bol inštitúciami považovaný za príliš vulgárny. Keď mi Maroš poslal prvú verziu INVALIDA Tomáša Dušičku, nemal som dilemu, že to bude fungovať ako zábavná reflexia toho bláznivého obdobia našich dejín bez pocitu ťažoby a depresie. Je to pre mňa novodobý slovenský Western!

Turbulentné roky divokého východu konca 90. rokov, počas ktorých sa náš príbeh odohráva, ponúkajú podhubie bohaté na konflikt, iróniu a absurditu. Jedná sa pritom o dobu nedávnu a zároveň dostatočne vzdialenú. Táto dobovka ponúka istý oddych od dnešného sveta, pričom jej spoločenské témy ako korupcia, rasizmus a domáce násilie sú, bohužiaľ, evergreeny. Je to doba ideálna ako podklad pre komédiu.

Kde všade sa nakrúcalo, bol to produkčne náročný film?

Maroš: Po produkčnej stránke je to náročný film, ale s lokáciami nám pomohlo Staré mesto aj mesto Trnava. Veľká vďaka patrí Slovenskému národnému múzeu. Invalid nebol náročný ako Amnestie, ale mali sme výrazne menej peňazí, ako sme potrebovali, asi o tretinu. Ale naše kreatívne schopnosti s Petrom nám umožnili film dokončiť aj s menším rozpočtom, pritom vo filme nevidíte, že by bolo peňazí málo

Aké sú vaše očakávania od filmu?

Maroš: Myslím si, že film zaujme a ľudia si ho užijú. Niektoré hlášky z filmu podľa mňa zľudovejú.

Peter: Našou ambíciou je priniesť divákovi vzrušujúcu slovenskú čiernu komédiu, ktorá zároveň ponúka priestor na zamyslenie. Veríme, že film osloví diváka, ktorý sa pri dominantnej artovej domácej produkcii cíti byť už asi unavený z tém a pritiahne ho opäť do kín.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Invalid?

Maroš: Lebo sa dobre zabavia, film má ťah a parádnu hudbu, skvelý humor, s dialógmi pomáhal Rytmus, divácividia výborné výkony hercov. A je to film z 90. rokov, takže si divák pripomenie niektoré veci z našej histórie, ako sme si tu krásne nažívali.

Peter: Je to treba vidieť na veľkom plátne a s veľkým zvukom! Filmy Jonáša Karáska so sebou prinášajú silný kinematografický zážitok. Jeho rozprávanie príbehu je expresívne, pútavé a správny balans medzi diváckym a artovým filmom je pre neho inštinktívny. Sme presvedčení, že INVALID v Jonášovej réžii osloví, zabaví a dá predmet na zamyslenie domácemu i zahraničnému divákovi.

HERCI

Gregor Hološka, postava Laca

Pochádza z umeleckej rodiny. Otec je výtvarníkom, mama učiteľkou slovenského jazyka, brat je sochárom a sestra maliarkou. Strýko z matkinej strany bol známy spisovateľ Vincent Šikula. Gregor sa v detskom veku sa venoval recitovaniu, osem rokov aj hre na klavír. Po základnej škole si vybral štúdium na gymnáziu, odtiaľ viedli jeho kroky na VŠMU na štúdium herectva. Tam sa však dostal až na druhý pokus a rok sa venoval štúdiu francúzštiny a výtvarnému umeniu.

Následne sa objavoval vo viacerých divadlách, napr. Aréna, Pavla Országha Hviezdoslava, na Malej scéne v Bratislave či Jána Palárika v Trnave. Pôsobí aj ako dabingový herec, diváci ho poznajú nielen z filmov (Amnestie, Kôň, Jozef Mak, Malá ríša, Legacy a iné), ale aj z televíznych seriálov (Nemocnica, Prázdniny, Detektív Dušo, Milenky, Divoký Zapadákov, Chlapi neplačú, Rodinné prípady, Dr. Ludský, Odsúdené a ďalšie). V Invalidovi stvárni hlavnú postavu Laca, údržbára, ktorý skončí na invalidnom vozíku.

Aké boli vaše pocity, keď ste si čítali scenár k filmu Invalid?

Scenár ma zasiahol hneď na prvé prečítanie. Mal v sebe veľa vtipného, veľa plastiky a ľudskej kľukatosti, od každodennosti života, respektíve nazretia do života, až po výseky z bizarnosti mafiánskeho sveta či pohľadu do života Rómov, ich správania, spôsobu komunikácie.... Skrátka 90. roky, ich prierez prostredníctvom netradičného príbehu a v tom celom niečo, po čom túži väčšina jedincov - boj za svoju spravodlivosť, boj za pravdu- za svoju pravdu.

Vzhľadom k roli vozíčkara asi nešlo o najľahšiu postavu. Ako ste sa pripravovali?

Nevnímal som nič ako obtiaž či psychické vypätie. Ale nakrúcanie bolo, samozrejme, nie úplne jednoduché. Hodiny sústredenia sa počas prípravy a samotného nakrúcania. Ale možno skôr ako náročné, vnímal som nové veci ako očarujúce. Invalidný vozík, práca s ním v teréne v rodičovskej záhrade, práca s textom - počas jazdy na vozíku zasa o niečo iná ako inokedy. Ale aj práca so zbraňou priamo na pláci, prestrelky, ktoré som zažil prvýkrát, a snažil sa trafiť na presné miesta, aby to vyzeralo dobre na kameru i celkove. (smiech)

Čo bolo pre vás osobne pri nakrúcaní najnáročnejšie?

Nemôžem povedať, že by niečo bolo najnáročnejšie. Máme za sebou fantastickú prácu s kolegami, pri pútavom príbehu a skvelom kolektíve sa nám veľmi dobre dalo naladiť na čo najlepšie zahratie situácií.

Postava Laca je postava, s ktorou sa divák vie čiastočne stotožniť a čiastočne mu môže byť aj nesympatický. Aký je váš postoj k Lacovi?

O Lacovi by som nerád veľa prezrádzal. Snáď len to, že napriek negatívnym vlastnostiam víťazili sympatie, pretože jeho najdôležitejší boj, na ktorý sa odhodlá, je za správnu vec. Je to boj za spravodlivosť a rodinu.

Boli momenty, keď vám bolo pri nakrúcaní aj smiešno?

Smiechu bolo dosť, asi najviac, keď som sa vykydol z vozíka a nebolo to raz. Ale to by som nerád prezrádzal, nech sa divák prekvapí.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Invalid?

Pútavosť príbehu, ľudia, čo tam ponúkli svoje duše, netradičnosť situácií, ich spracovanie - to sú dôvody, prečo by mali ľudia vidieť tento film.

Zdeněk Godla, postava Gaba

Český herec, ktorý sa k herectvu dostal vlastne úplnou náhodou. Počas výkonu verejnoprospešných prác v Chomutove prebiehal casting režiséra Petra Václava na rolu v koprodukčnej dráme Cesta von. Zdeněk sa prihlásil a svojím prejavom režiséra zaujal natoľko, že ho potom obsadil aj do svojich ďalších filmov Nikdy nie sme sami a Skokan. Hviezdou sa stal vďaka seriálu Most!, v ktorom ho obsadil Jan Prušinovský do role róma Frantu. Odvtedy sa objavil vo viacerých seriáloch a filmoch a v snímke Invalid stvárni slovensky veľmi slušne hovoriaceho róma Gaba, Lacovho samozvaného najlepšieho kamaráta.

Aké boli vaše pocity, keď ste si čítali scenár k filmu Invalid?

Scenár ma veľmi zaujal, ale páčilo sa mi aj to, že režisér nám dával priestor a mohli sme improvizovať. Mal som z toho dobrý pocit už len v momente, kedy som cítil, že v roli Gaba je niečo z dobrého vojaka Švejka.

S Gregorom Hološkom ste počas nakrúcania strávili dosť veľa času. Akým vám bol hereckým partnerom?

Gregor je super herec, dobrý človek. Vyžaruje z neho priateľstvo a úprimnosť, je to veľmi zábavný človek, rád sa smeje a takých ľudí ja mám rád. Lepšieho partnera som ani dostať nemohol.

Vašu postavu divák asi musí milovať. Aký je váš postoj ku Gabovi?

Gabo je veľmi dobrý a milý človek, rád pomáha ľuďom a vie, čo je kamarátstvo. Je veľmi ochotný, ku všetkému, čo mu stojí v ceste, sa vie postaviť. Je nsmelý, ale zároveň hlúpy, má rád ľudí a keď ho niečo trápi, zaspieva si a hneď je pokojný.

Ako sa vám nakrúcalo v rómskej osade?

V rómskej osade som nemal dobré pocity, kadečo sme tam zažili a niektoré veci neboli pekné.

Čo vnímate ako najdôležitejšiu tému filmu?

Asi to, ako sa človek s človekom dokáže zblížiť, i keď sú úplne odlišní. Že i tak medzi nimi vznikne akési puto.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Invalid?

Preto, že najmä po tom všetkom, čo sa na tomto svete deje, si zaslúžia zasmiať sa a naviesť na inú stránku života. A okrem toho uvidia, že aj napriek všetkým predsudkom sa biely s Rómom môžu mať radi, keď sa navzájom spoznajú.

Helena Krajčiová, postava Zdeny

Vyštudovala konzervatórium a VŠMU. Už počas štúdia dostala niekoľko hereckých príležitostí na divadelných doskách. Krátko na to sa stala členkou Slovenského národného divadla. Hoci tu vytvorila mnoho výrazných postáv napríklad v *Tančiarni*, *Sekretárkach*, *Dome nad oceánom* či *Čerticiach*, teda v najvychytenejších tituloch, dala výpoveď a odišla na voľnú nohu.

Účinkuje v Slovenskom národnom divadle, na Novej scéne, v Štúdiu L+S a hosťuje v HaDivadle v Brne. Na Novej scéne si zahrala hlavnú postavu v muzikáli *Hello, Dolly!*. Spolupracovala napríklad s Petrom Lipom a vystupuje tiež so skupinou *Fragile*, kde sedem hudobníkov a hercov spieva "a capella", teda bez sprievodu hudobných nástrojov. V roku 2004 získala hereckú cenu Talent.

Je úspešná filmová herečka, vidieť ste u mohlli vo filmoch *Nový život: Šťastné a veselé*, *Červený kapitán*, *Pokoj v duši*, *Veľké šťastie*, *Vadí nevadí* či *Rozprávanie neznámeho človeka*; ale aj z množstva televíznych seriálov, napríklad *Chatári*, *Svätý Max*, *Nový život*, *Bola raz jedna škola*, *Sestričky*, *Búrlivé víno*, *Zita na krku*, *Panelák* či *kultoví*

Profesionáli.

Vo filme toho veľa nenahovoríte. Ako sa vám tento typ postavy hral?

S Gregorom Hološkom sme manželský pár a som rada, že sme si spolu zahrali. Bavilo ma to. Naša linka bola vyšpičkováaná, ale stále uveriteľná. A ako materiál na hranie vďačná, hoci s minimom textu.

V snímke ste prestali so svojim hereckým manželom komunikovať, pretože sa vám nepáčili jeho výbuchy hnevu. Bola na film jednoduchšia príprava, keď ste mali v scenári menej replík?

A tak je to v čomsi jednoduchšie, priznávam, keď idete na pľac a nemusíte v hlave držať žiaden text. Áno, páčilo sa mi to. :)

Aký je váš vzťah k žánru čiernej akčnej komédie? Je to niečo, čo podľa vás v slovenskej kinematografii chýba?

Čierna komédia je rozhodne môj obľúbený žáner. Jeden z mojich najobľúbenejších filmov vôbec je *Burn after reading*. Akčné linky sa ma v *Invalidovi* netýkali, som sama zvedavá, ako to bude vyzerať.

Čo vnímate ako najdôležitejšiu tému filmu?

Priateľstvo, dôvera. Vždy je čas začať znova.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film *Invalid*?

Uvidia niečo nové, originálne obsahom aj obsadením. A tipujem, že vizuálne to bude mega.

Patrik Rytmus Vrbovský, postava mafiána

Azda najúspešnejší slovenských raper, ktorý na hip-hopovej scéne pôsobí od roku 1992 a ktorého spevácke úspechy netreba obzvlášť predstavovať. Rytmus však zbiera dlhodobejšie aj hereckú skúsenosti. Hral jednu z hlavných úloh v prvom slovenskom horore Fabrika smrti: Mladá krv, kde stvárnil postavu policajta. V českom filme Bastardi si zahral jednu z vedľajších postáv - člena ochranky bossa podsvetia. Vo filme zaznela aj jeho hudobná produkcia. V jednej z epizód seriálu Mesto tieňov si zahral podozrivého z vraždy. V roku 2013 sa objavil v hollywoodskom filme Smrtonosná pasca 5, kde stvárnil v maličkovej roli ruského mafiána, v roku 2016 sa objavil vo filme I. T. V Invalidovi stvárni rómskeho mafiánika.

Nejde o vašu prvú hereckú skúsenosť. Ako sa vám v snímke Invalid hralo?

Veľmi som si to užíval a zároveň som vďačný za nové skúsenosti. Myslím najmä moju scénu v rómčine.

Ako sa vám nakrúcali obrazy v rómskej osade?

Celý obraz som mal v rómčine, čo som trošku podcenil, pretože rómsky neviem rozprávať a celé mi to došlo až na pľaci. Takže som hral a precitoval slová, ktorým som nerozumel. Samozrejme, s profi tímom sme sa s tým vyhrali a výsledok dopadol na jednotku.

Čo vás pri čítaní scenára na snímke oslovilo, prečo ste prijali ponuku?

V prvom rade film robia ľudia, ktorých mám rád a ktorí sú zárukou. Oslovil ma, samozrejme, aj príbeh a inakosť žánru.

Čo vnímate ako najdôležitejšiu tému filmu?

Búranie predsudkov xenofóbnej spoločnosti.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Invalid?

Pretože je to úplne iné ako to, čo sa tu robí. Dobrý príbeh, dobrý strih, dobrá kamera a postprodukcia, kopa čierneho humoru, hudby, skvelých postáv a veľa skrytých odkazov na zamyslenie sa.

ZAÚJÍMAVOSTI Z NAKRÚCANIA

- snímka sa nakrúcala 23 filmovacích dní
- pracoval na nej 60-členný štáb
- pozorné divácke okolo v komédii zbadá účinkovať aj youtubera GoGa a raperov Rytmusa, Majka Spirita a Veca
- titulnú pieseň k filmu naspievali Patrik Rytmus Vrbovský a Kmeťoband, ide o klegendárnu skladbu Úsmev v rómskom prevedení. Pieseň sa volá Asal a jej preklad do rómčiny urobil Matúš Bagar.
- na scenári trochu spolupracoval aj Patrik Rytmus Vrbovský, dodal podnety k plnohodnotnému jazyku ulice
- aby bol scenár autentický, Gregor Hološka vtačil Lacovi Hunderovi záhorácky charakter, ktorý mu bol ako rodenému záhorákovi vo vypätých cholerických scénach prirodzený
- Tomáš Dušička je bratom nemenej známeho rapera Majka Spirita, ktorý sa vo filme tiež objaví a ktorý s témou filmu nahral pre brata pieseň spolu s Tinou.

PRODUCENTI:

Azyl Production

Spoločnosť Azyl Production bola v období rokov 2005-2012 najväčším producentom krátkometrážnej tvorby na Slovensku. Po úspechu celovečerného filmu Kandidát rozšírila svoje portfólio aj na produkovanie sérií 100 názorov pre RTVS, ale aj sérií pre niekoľko internetových portálov. Produkcia sa primárne zameriava na spoluprácu s debutantmi. Z jej ďalšej kinematografie diváci poznajú snímky Amnestie, Cirkus Metropol, DOGG, Smog, Égalité či Onemanshow.

CinemArt SK

Distribučná spoločnosť CinemArt SK s.r.o. v Slovenskej republike od roku 2016 zastupuje americké štúdiá 20th Century Fox International, DreamWorksAnimation, Universal a Paramount Pictures. Od roku 2020 aj štúdiá Disney, Marvel, Pixar, Searchlight pictures, 20th Century Studios,

Každoročne CinemArt uvádza do slovenských kín cez päťdesiat titulov – od filmových blockbustrov ako sú napríklad *TopGun*, *Avatar: Cesta vody*, *Čierny panter: Navždy Wakanda*, *Thor*, *Beštia*, po divákmi a kritikou oceňované filmy ako *Krajina nomádov*, *Keď prehovorila* či *Menu*.

Popri filmoch amerických štúdií prináša CinemArt divákovi tiež filmy európskej produkcie, medzi ktoré môžeme zaradiť napríklad *Pani Harrisová ide do Paríža*, *Srdcová záležitosť*, *Čo sme komu všetci urobili* a iné.

CinemArt je tiež rešpektovaným distribútorom českých filmov, partnerom uznávaných filmových producentov aj začínajúcich filmárov. Medzi úspešne uvedené filmy poslednej doby patria komédie *Po čom muži túžia* a *Ženy v behu*, *Chata na predaj* a filmovými kritikmi ocenené dráma *Jan Palach* alebo *Šarlatán*. Medzi oceňované filmy v distribúcii CinemArtu patria aj filmy *Hastrman*, *Domestik*, *Chvilky* a *Všetchno bude*. Ďalšími českými titulmi, na ktoré v roku 2022 diváci mohli prísť do kina sú napríklad *Mimoriadna udalosť*, *Srdce na dlani*, *Po čom muži túžia 2*, *Myši patria do neba*, *Arvéd*, *Vianočný príbeh*, *Povedz to psom*, *Identita ES* či *Michael Kocáb - rocker versus politik*.

Okrem filmovej distribúcie sa CinemArt venuje aj koprodukcii vybraných českých a slovenských filmov. Prvým koprodukčným titulom CinemArtu bol oscarový snímok Jana Svěráka *Kolja*. Ďalej nasledoval divácky úspešný film Davida Ondříčka *Samotáři*. V roli producenta či koproducenta sa CinemArt predstavil napríklad pri filmoch *Otcova volga* Jiřího Vejdělka, *Bezva ženská na krku* Tomáše Hoffmana, *Čtyřlístek ve službách krále* Michala Žabky, animovaného filmu *Myši patria do neba*, filmov Jiřího Havelky *Vlastníci* a *Mimoriadna udalosť* alebo *Sviňa* Mariany Cengel Solčanskej a mnohých iných úspešných filmov.

Kontakt pre médiá: Perla Žinčíková, +421 908 129 040, perla@makovienka.sk